

Caracterizarea lui Prâslea din basmul „Prâslea cel voinic și merele de aur”

În cadrul creațiilor populare, operele epice în proză ocupă un loc aparte, între care basmul este unic prin valoarea sa etică și estetică, prin bogăția lui de idei, și prin lumea fabuloasă pe care o crează. În basm se împlinște tot ceea ce în lumea reală, în existența cotidiană, este irealizabil.

În basmul „Prâslea cel voinic și merele de aur”, personajul principal este Prâslea, personaj central prezent în toate momentele acțiunii, și al cărui nume apare chiar în titlu. Prâslea va instaura victoria binelui.

Întreaga desfășurare a absmului constituie drumul inițierii unui tânăr, al pregătirii sale ptr. a deveni împărat.

Prima treaptă a acestei inițieri, o constituie zădărnicierea unui furt și alungarea hoțului.

Prin cuvintele pe care i le spune împăratului, Prâslea se dovedește a fi atașat de părintele său și plin de modestie.

Mai târziu când împăratul intenționa să-i pedepsească pe fiii săi mai mari, vorbele lui Prâslea îi arată bunătatea și puterea de a ierta. : „Tată, eu îi iert și pedeapsa să io dea Dumnezeu.”

După cum arată și numele personajului central al basmului este mezinul familiei, însuși împăratul caracterizându-l ca fiind necopt. Faptele contrazic însă această opinie. Astfel, măsurile pe care și le ia ptr a nu dormi, scot în evidență istețimea lui Prâslea, tot așa cum hotărârea de a urmării hoțul echivalează cu dorința de a-și duce misiunea până la capăt : pleacă pe tărâmul celălalt, se luptă cu zmeii, eliberează fetele de împărat și se întoarce victorios.

Drumul pe celălalt tărâm constituie o a doua treaptă a inițierii lui Prâslea. Folosindu-și curajul și îndrăzneala pământeanul va izbuti să-i ucidă pe zmeii mai mari, pregătindu-se ptr. întâlnirea decisivă cu mezinul zmeilor. Vitejia, încrederea în victorie și credința în Dumnezeu sunt calitățile care se relevă cu această ocazie.

Ca-n toate basmele populare personajul central, Prâslea, este simbolul binelui ce învinge răul. Finalul basmului, exact acest lucru îl comunică: dreptatea triumfă, adevărul și cinstea sunt în totdeauna împreună și sunt pretutindeni, iar cei viteji și cinstiți sunt răsplătiți și trăiesc până la adânci bătrâneți.

Prâslea este așadar personajul care captează atenția cititorului încă din titlu. Este un personaj imaginar și creatorul popular ne surprinde în mod treptat o mulțime de virtuți morale printr-o caracterizare directă. Mai întâi îi sunt surprinse gândurile, dorința de a arăta ce poate. Încrezător în forțele sale se străduiește să-și convingă tatăl, impresionat fiind de supărarea acestuia. În ciuda ironiei cu care este tratat de împărat și de frații mai mari prin caractrizarea indirectă, autorul anonim îi scoate în evidență perseverența, medestia și mai ales inteligența. Creatorul popular îmbină deci maniera unei prezentări directe cu cea indirectă. Toate modurile de expunere (narațiunea, dialogul și descrierea) au rolul de a accentua însușirile pozitive ale eroului.

Și acest basm, ca toate basmele populare comunică un mesaj clar : binele, cinstea, omenia, frumusețea morală trebuie să ne coordoneze viața.

Titlul alcătuit din substantivul propriu compus „Prâslea ce Voinic” evidențiază destoinicia personajului și substantivelor „merele de aur” numesc elemente fantastice datorită cărora va intra într-o lume fabuloasă.

George Călinescu spunea că : „Basmul este o oglindire a vieții în moduri fabuloase.”